

Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu

Kladenská 103/105, 160 00 Praha 6

tel: +420 950 179 310, fax: +420 950 179 358, e-mail: praha@suip.cz, ID DS: dqiefdg

Spisová značka
Q3-2024-18

Naše č.j.
2179/3.30/24-2

Vyřizuje/kontakt
Mgr. Dalibor Válek / kl.

V Praze
17.02.2024

Poskytnutí informace

Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu (dále jen „inspektorát“) obdržel dne 4. 2. 2024 žádost (dále jen „žádost“) žadatele: [REDAKCE] (dále jen „žadatel“), o následující informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“):

Informace k proběhlým kontrolám za rok 2023:

- *Kolik bylo zahájeno a vyřízeno kontrol v oblasti zaměstnanosti, zaměřených na nelegální zaměstnávání?*
- *Jakého typu nelegální práce se tyto kontroly týkaly (tj. dle jakého bodu § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti)?*
- *Co bylo nejčasnějšími předměty kontroly (v rámci oblasti nelegálního zaměstnávání) (uveďte prosím 5 nejčastějších)?*
- *V kolika případech bylo shledáno porušení právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a o jaké porušení se jednalo (uveďte prosím 5 nejčastějších)?*
- *Kolik bylo uloženo pokut, v jaké výši a dle jakého ustanovení právního předpisu?*

V souladu s ust. § 14 odst. 5 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím inspektorát v žadatelem nastíněné struktuře poskytuje následující informace týkající se jeho činnosti.

- *„Kolik bylo zahájeno a vyřízeno kontrol v oblasti zaměstnanosti, zaměřených na nelegální zaměstnávání?“*

Požadované informace jsou obsaženy v níže uvedené tabulce zobrazující počet zahájených a dokončených kontrol v roce 2023 zabývajících se oblastí nelegálního zaměstnávání.

	2023
Počet zahájených kontrol	422
Počet dokončených kontrol	414

K těmto údajům inspektorát doplňuje, že řádek zahájené kontroly zobrazuje počet kontrol v oblasti nelegálního zaměstnávání, které byly v roce 2023 zahájeny, ale nemusely být v tomto roce dokončeny. Dokončené kontroly zobrazují počet kontrol v oblasti nelegálního zaměstnávání,

kteřé byly dokončeny v roce 2023 (jsou zde tedy i zahrnuty dokončené kontroly zahájené v minulých letech).

- „*Jakého typu nelegální práce se tyto kontroly týkaly (tj. dle jakého bodu § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti)?*“

Nelegální práce je komplexní problematikou a jednotlivé „druhy“ nelegální práce ve smyslu jednotlivých bodů ust. § 5 písm. e) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), spolu úzce vzájemně souvisí. Z tohoto důvodu nejsou a ani z povahy věci nemohou být případné kontroly nelegálního zaměstnávání zaměřeny pouze na některý (či některé) z výše zmíněných „druhů“ nelegální práce. Kontroly v těchto případech vždy nelegální práci posuzují komplexně. Inspektorát však v uvedených souvislostech může žadateli sdělit alespoň to, že, pokud byla v roce 2023 v rámci kontrol shledána nelegální práce, tak to byl nejčastěji případ upravený v ust. § 5 písm. e) bod 2. zákona o zaměstnanosti.

- *Co bylo nejčastějšími předměty kontroly (v rámci oblasti nelegálního zaměstnávání) (uveďte prosím 5 nejčastějších)?*

Předmětem kontrol v oblasti zaměstnanosti je vždy obecně kontrola dodržování právních předpisů uvedených v ust. § 126 odst. 2 zákona o zaměstnanosti. Co se týče konkrétně kontrol nelegálního zaměstnávání, tyto se zaměřovaly nejčastěji na nelegální práci cizinců mimo EU, a dále pak na nelegální práci občanů ČR či nelegální práci občanů EU mimo ČR.

- *V kolika případech bylo shledáno porušení právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a o jaké porušení se jednalo (uveďte prosím 5 nejčastějších)?*

V roce 2023 bylo v rámci provedených kontrol zjištěno 406 porušení v oblasti zaměstnanosti, tedy zákona o zaměstnanosti (nejedná se tedy jenom o oblast nelegálního zaměstnávání, ale i o další zákonná ustanovení zákona o zaměstnanosti). Nejčastějšími porušeními zjištěnými v rámci výše uvedených kontrol provedených inspektorátem byly v roce 2023 porušení ust. § 87 zákona o zaměstnanosti, umožnění výkonu nelegální práce (naplnění ust. § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti), a dále pak porušení ust. § 136 zákona o zaměstnanosti, § 102 zákona o zaměstnanosti a porušení § 59 zákona o zaměstnanosti.

- „*Kolik bylo uloženo pokut, v jaké výši a dle jakého ustanovení právního předpisu?*“

Předně k tomuto inspektorát považuje za potřebné obecně uvést, že zákon o zaměstnanosti v souvislosti s nelegální prací, jež je předmětem žádosti žadatele, zakotvuje pět přestupků. Postihováno je zvláště umožnění výkonu nelegální práce ve smyslu ust. § 5 písm. e) bodu 1. nebo 2. (v případě právnických osob a podnikajících fyzických osob se jedná o přestupek upravený v ust. § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, u fyzických osob pak o přestupek dle ust. § 139 odst. 1 písm. d) zákona o zaměstnanosti) a umožnění výkonu nelegální práce dle ust. § 5 písm. e) bodu 3. zákona o zaměstnanosti (u právnických osob a podnikajících fyzických osob jde o přestupek dle § 140 odst. 1 písm. e) zákona o zaměstnanosti, u fyzických osob pak o přestupek zakotvený v ust. § 139 odst. 1 písm. f) zákona o zaměstnanosti). Samotný výkon nelegální práce prováděný danou fyzickou osobou je také rovněž postižitelný, a to jako přestupek dle ust. § 139 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti.

Za umožnění výkonu nelegální práce je možné uložit správní trest pokuty v případě fyzických osob dle ust. § 139 odst. 3 písm. e) zákona o zaměstnanosti až do výše 5 000 000 Kč; u právnických osob a podnikajících fyzických osob dle ust. § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti až do 10 000 000 Kč, nejméně však ve výši 50 000 Kč. Za samotný výkon nelegální práce pak může být dotyčná fyzická osoba postižena v souladu s ust. § 139 odst. 3 písm. c) zákona o zaměstnanosti pokutou až do výše 100 000 Kč.

Níže uvedená tabulka zobrazuje počty pokut uložených inspektorátem v roce 2023 pro výše zmíněné přestupky a jejich celkovou výši.

	Přestupek v zákoně o zaměstnanosti	Počet pokut	Celková výše pokut v Kč
2023	§ 139 odst. 1 písm. d)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. f)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. c)	0	0
	§ 140 odst. 1 písm. c)	23	3 885 000
	§ 140 odst. 1 písm. e)	0	0

K výše uvedené tabulce pak je nutné podotknout, že inspektorát poměrně běžně ukládá pachatelům správní trest pokuty souhrnně za více spáchaných přestupků, a to v souladu s ust. § 41 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“). Toto se týkalo i žadatelem dotazované oblasti.

Mgr. Dalibor Válek Digitálně
podepsal Mgr.
Dalibor Válek

Mgr. Dalibor Válek
Vedoucí právního oddělení

Rozdělovník:

1 x Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu

1 x [REDACTED]